

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i'r:	PWYLLGOR ARCHWILIO A LLYWODRAETHU
Dyddiad:	15 Mawrth, 2016
Pwnc:	GWEITHIO MEWN PARTNERIAETH – Rôl y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu wrth adolygu partneriaethau
Aelod(au) Portffolio:	Cyng Alwyn Rowlands, Aelod Portffolio (Trawsnewid, Perfformiad, Cynllun Corfforaethol ac Adnoddau Dynol)
Pennaeth Gwasanaeth:	Annwen Morgan, Prif Weithredwr Cynorthwyol
Awduron yr Adroddiad: Ffôn: E-bost:	Anwen Davies, Swyddog Effaith Iechyd a Gofal Cymdeithasol AnwenDavies@ynysmon.gov.uk (01248 752578) Julie Jones, Rheolydd Risg JulieJones@ynysmon.gov.uk (01248 752609)
Aelodau Lleol:	Ddim yn Berthnasol

A – Argymhelliad / Argymhellion a Rheswm / Rhesymau
<p>1. CEFNDIR/CYD-DESTUN</p> <p>1.1 Mae gweithio mewn partneriaeth wedi dod yn rhan annatod o arferion gwaith Awdurdodau Lleol ac mae tystiolaeth bod hyn wedi arwain at ddatblygu perthynas o ymddiriedaeth a galluogi datblygu fframweithiau cadarn i sicrhau canlyniadau cadarn ar gyfer ein cwsmeriaid, dinasyddion a chymunedau. Er y gall gweithio mewn partneriaeth ddod â manteision sylweddol, yn gallu ymateb i heriau cymhleth ac yn darparu hyblygrwydd, arloesedd ac adnoddau ychwanegol wrth ddarparu gwasanaethau, nid yw'n hawdd ac yn gallu cario risgiau sylweddol (yn gysylltiedig yn aml â chymhlethdod ac amwysedd) oni bai y cyflawnir hwy drwy fframwaith llywodraethu cadarn;</p> <p>1.2 Gwelwyd y Datganiad Llywodraethu Blynyddol 2014/15¹ yn crynhoi ein trefniadau llywodraethu partneriaethol fel mater llywodraethu sylweddol:</p> <p><i>“... Nid oes gan y Cyngor Fframwaith Partneriaeth ffurfiol yn ei le i roi sicrwydd bod gan yr holl bartneriaethau drefniadau llywodraethu, rheoli a pherfformiad yn eu lle i gwrdd â'u hamcanion datganedig a'u bod yn rhoi gwerth am arian mewn perthynas ag adnoddau ariannol ac eraill y Cyngor y buddsoddwyd ynddynt...”</i></p> <p>Bu i Swyddfa Archwilio Cymru ddod i gasgliad yn yr Adroddiad Asesiad Corfforaethol² bod y Cyngor yn chwarae rôl amlwg mewn gweithgarwch ar y cyd ac yn cyfrannu'n dda at waith partneriaethol. Mae cydweithio a gweithio mewn partneriaeth ar bob lefel (lleol i ryngwladol) yn hanfodol i alluogi'r Cyngor i gyflawni</p>

¹ Datganiad Llywodraethu Blynyddol 2014/15 (dyddiedig Mai, 2015)

² Adroddiad Gwella Blynyddol 2014/15 (cynnwys Adroddiad Asesu Corfforaethol 2015), Swyddfa Archwilio Cymru Rhagfyr, 2015

ar ei fuddsoddiad uchelgeisiol a chreu swyddi newydd;

1.3 Cwblhawyd adroddiad yn ddiweddar gan yr Uned Archwilio Mewnol ar drefniadau llywodraethu ein gwaith partneriaethol³ sy'n cynnig gyrrwr i symud ymlaen ar rai meysydd datblygu allweddol. Bydd hyn felly'n galluogi'r Cyngor i ddatblygu ymhellach ar ei ymagwedd gorfforaethol at bartneriaethau (strategol a gweithredol, mewnol ac allanol). 'Roedd 6 argymhelliad yn gynwysiedig yn yr adroddiad awdit sydd wedi'u crynhoi ym mharagraff 3 isod.

2. ALINIAD GYDA BLAENORIAETHAU STRATEGOL Y CYNGOR

2.1 Manylir ar gynlluniau gwella'r Awdurdod dros dymor y Cyngor presennol hyd at 2017 yn ein Cynllun Corfforaethol⁴ a'r Cynllun Trawsnewid⁵ cysylltiedig. Un o brif amcanion y Cyngor ydy ymrwmo i ddatblygu partneriaethau er mwyn darparu gwasanaethau effeithiol ac effeithlon sydd o ansawdd da ac yn cael eu gwerthfawrogi;

2.2 Mae ein Hunan Asesiad⁶ yn datgan i bartneriaeth a chydweithio fod yn rhan annatod o'r ffordd mae'r Cyngor yn ceisio cyflawni ei uchelgais a'i raglen drawsnewid. Ar gyfer Cyngor o'r maint, mae'n ffordd bwysig o adeiladu capasiti ac yn syflaenol i'n dulliau o gyflawni ar gyd flaenoriaethau. 'Rydym yn credu bod gweithio mewn partneriaeth llwyddiannus yn hanfodol i ddarparu gwasanaethau gwell i'n cwsmeriaid a hefyd i Ynys Môn llwyddiannus. Yn gynyddol, bydd ein llwyddiant fel Cyngor yn cael ei werthuso ar sail pa mor dda'r ydym yn gweithio gydag eraill i wella llesiant ein dinasyddion.

Mae ein gwaith trawsnewid dros y 2 flynedd diwethaf wedi gwella ein statws o fewn y teulu Cynghorau yng Nghymru ac 'rydym bellach yn chwarae rhan lawn mewn gwaith partneriaethol oddi mewn i'r fframwaith hwnnw.

3. SGÔP Y FFRYDIAU GWAITH PARTNERIAETHOL

Bydd ein ffrydiau gwaith partneriaethol yn cwmpasu'r elfennau a ganlyn:

3.1 Datblygu dogfen bolisi partneriaethau [**polisi**]

3.2 Datblygu teclyn partneriaethau fydd yn cynnig canllawiau ar gyfer sefydlu a datblygu partneriaethau [**teclyn**]

3.3 Llinio cofrestr gorfforaethol, ganolog o bartneriaethau [**cofrestr**]

3.4 Datblygu trefniadau monitro ar gyfer partneriaethau er mwyn cadw golwg ar ddeilliannau a materion cyllidol [**monitro ac adrodd ar berfformiad**]

3.5 Sefydlu rôl y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu mewn perthynas ag adolygu trefniadau llywodraethu partneriaethau gan gynnwys cadw golwg ar gofrestrau risg [**sicrwydd a rheoli risgiau**]

3.6 Cynnal adolygiad blynyddol o'r partneriaethau allweddol [**adolygiad blynyddol**].

³ Adroddiad Archwilio Mewnol : Partneriaethau – Trefniadau Llywodraethu 003.15/16 (Chwefror, 2016)

⁴ Cynllun Corfforaethol Cyngor Sir Ynys Môn 2013-2017

⁵ Cynllun Trawsnewid Cyngor Sir Ynys Môn

⁶ Adroddiad Hunan Asesiad Cyngor Sir Ynys Môn Ionawr, 2015

4. DOGFEN BOLISI – GWEITHIO MEWN PARTNERIAETH

4.1 Mae gan y Cyngor brofiad helaeth o weithio mewn partneriaeth boed hynny'n lleol, rhanbarthol neu genedlaethol⁷.

4.2 Mae'r ddogfen bolisi (**ATODIAD 1**)⁸ yn crynhoi gweledigaeth y Cyngor ar gyfer gweithio mewn partneriaeth ac yn canolbwyntio ar bartneriaethau ble mae'r Cyngor yn dewis cydweithio gyda chyrff eraill yn y sectorau preifat, cyhoeddus neu wirfoddol. Nid yw'n ystyried y cysylltiadau a wneir drwy'r broses gaffael. Mae'r polisi'n ychwanegu at y datganiadau partneriaethau unigol sydd eisoes mewn bodolaeth ee Compact Ynys Môn (cytundeb partneriaeth gyda'r Sector Gwirfoddol), Siarter Gymunedol ar y cyd gyda'r Cynghorau Tref a Chymuned ar Ynys Môn.

5. RÔL Y PWYLLGOR ARCHWILIO A LLYWODRAETHU

5.1 Mae un o'r ffrydiau gwaith partneriaethol yn cynnwys sefydlu rôl y Pwyllgor hwn wrth adolygu trefniadau llywodraethu partneriaethau – hyn i gynnwys trosolwg o gofrestrau risg yn gysylltiedig â'r prif bartneriaethau allweddol;

5.2 Mae paragraff 3.4.8.3 o Gyfansoddiad y Cyngor yn diffinio cyfrifoldeb y Pwyllgor hwn am adolygu trefniadau rheoli risg yr Awdurdod gyda pharagraff 3.4.8.3.4 yn nodi'n benodol:

“Adolygu proffil risg y Cyngor a'r sicrwydd bod camau'n cael eu cymryd ar faterion yn gysylltiedig â risg, gan gynnwys y rhai sy'n ymwneud â phartneriaethau arwyddocaol.”

Nid yw rôl y Pwyllgor hwn felly'n cynnwys adolygu cyfraniad a deilliannau'r partneriaethau ond yn hytrach sicrhau bod partneriaethau allweddol yn rheoli risg yn ddigonol;

5.3 Wrth weithio mewn partneriaeth mae yna risgau i'r Cyngor a'i wasanaethau ac mae'n hanfodol bod y Cofrestrau Risg Gwasanaeth a hefyd y Gofrestr Risg Gorfforaethol yn ystyried ac yn nodi'r risgiau rheiny;

5.4 Yn ogystal, bydd gan bartneriaethau unigol risgiau eu hunain. Mae'n hanfodol bod trefniadau llywodraethu'r bartneriaeth yn nodi sut bydd unrhyw risgiau'n cael eu nodi a'u hadrodd i'r Cyngor ac i aelodau eraill y bartneriaeth. Tra bydd y teclyn partneriaethol yn argymhell i bartneriaethau ddefnyddio ffurf cofrestr risg a system sgorio'r Cyngor, nid yw'n bosibl gorfodi hyn gan fydd gan aelodau eraill y bartneriaeth drefniadau eu hunain;

5.5 **Camau Nesaf:** y bwriad wrth symud ymlaen felly fydd dilyn y camau canlynol:

- Adnabod y partneriaethau sy'n allweddol i'r Cyngor;
- Sicrhau bod y risgiau i'r Cyngor o fod ynghlwm wrth bartneriaeth wedi'u cynnwys yn ein cofrestrau risg gwasanaeth a chorfforaethol;
- Bod cofrestr risg addas mewn lle ar gyfer pob un o'r partneriaethau allweddol;
- Sicrhau bod y risgiau sylweddol a'r rheolaeth ohonynt yn cael eu hadrodd i'r Pwyllgor hwn.

⁷ Adroddiad Gwella Blynnyddol 2014/15 (cynnwys Adroddiad Asesu Corfforaethol 2015), Swyddfa Archwilio Cymru Rhagfyr, 2015

⁸ I'w mabwysiadu gan y Pwyllgor Gwaith yn ei gyfarfod ar 14/03/16

Bwriedir adrodd ar y risgiau i'r Cyngor o fod yn rhan o'r partneriaethau i'r Pwyllgor hwn a hynny fel rhan o'r drefn gyfredol o adrodd a rheoli risg. Mae'r drefn gyfredol yn cynnwys un adroddiad ar y broses risg ar gychwyn pob blwyddyn a dau adroddiad pellach yn ystod y flwyddyn ar y risgiau corfforaethol. Cynigir felly i'r adroddiad blynyddol gynnwys rhan benodol ar y broses ynghylch partneriaethau a bod adroddiad penodol ar risgiau i'r partneriaethau'n cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor hwn cyn diwedd bob blwyddyn ariannol.

6. ARGYMHELLION

Gofynnir i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu dderbyn y:

- 6.1 Cyfrifoldeb mewn perthynas â risg yn gysylltiedig â'r prif bartneriaethau allweddol;
- 6.2 Drefn ac amserlen o adrodd i'r Pwyllgor ar risg yn gysylltiedig â'r prif bartneriaethau allweddol.

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a pham wnaethoch chi eu gwrthod a / neu ddewis yr opsiwn hwn?

Ddim yn Berthnasol.

C – Pam mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Ddim yn Berthnasol.

CH – A ydy'r penderfyniad hwn yn gyson â pholisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Ydy.

D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Dim yn hysbys.

DD – Pwy wnaethoch chi ymgynghori â nhw?

Beth oedd eu sylwadau?

1	Prif Weithredwr / Uwch Dîm Arweinyddiaeth (UDA) (gorfodol)	Rhodddwyd ystyriaeth i'r adroddiad gan yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth yn ei gyfarfod ar 22/02/16 ac mae'r sylwadau wedi'u ymgorffori yn y fersiwn derfynol.
2	Cyllid / Adain 151 (gorfodol)	Cyfranodd y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog A151 fel aelod o'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth.
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (gorfodol)	
4	Adnoddau Dynol (AD)	
5	Eiddo	
6	Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh)	
7	Sgriwtini	Bydd y Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac

		Adfywio (12/04/16) yn ystyried cadernid y Ddogfen Bolisi ynghyd â rôl gan Sgrïwtini wrth fonitro partneriaethau.
8	Aelodau Lleol	Ddim yn Berthnasol
9	Unrhyw gyrff allanol / arall / eraill	

E – Risgiau ac unrhyw gamau lliniaru (os yn berthnasol)		
1	Economaidd	
2	Gwrthdodi	
3	Trosedd ac Anhrefn	
4	Amgylcheddol	
5	Cydraddoldeb	
6	Cytundebau Canlyniad	
7	Arall	

F – Atodiadau:	
Dogfen Bolisi – Gweithio mewn Partneriaeth (Atodiad 1)	

FF – Papurau Cefndir (cysylltwch os gwelwch yn dda gydag awduron yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):	
Anwen Davies, Swyddog Effaith Iechyd a Gofal Cymdeithasol a Julie Jones, Rheolydd Risg, Cyngor Sir Ynys Môn, Swyddfeydd y Cyngor, Llangefni. LL77 7TW	

GWEITHIO MEWN PARTNERIAETH

DOGFEN BOLISI

Lluniwyd y polisi hwn o fewn cyd-destun y dogfennau canlynol gan Gyngor Sir Ynys Môn:

1. Teclyn partneriaethau (yn cynnig canllawiau ar gyfer sefydlu a datblygu partneriaethau)
2. Cofrestr gorfforaethol, ganolog o bartneriaethau
3. Trefniadau monitro partneriaethau (er mwyn cadw golwg ar ddeilliannau a materion cyllidol)
4. Trefniadau adolygu blynyddol o bartneriaethau allweddol.

Cynnwys

	Tudalen
1. Cyflwyniad a chyd-destun	3
2. Diffiniad o bartneriaeth	3
3. Pam gweithio mewn partneriaeth?	4
4. Meini prawf ar gyfer dewis partneriaethau	4
5. Cadw at bolisiau'r Cyngor	5
6. Trefniadau llywodraethu a rheoli perfformiad	5

ATODIAD

Cynllun Corfforaethol: themau a blaenoriaethau

Atodiad 1

1. Cyflwyniad a chyd-destun

Mae gan Gyngor Sir Ynys Môn brofiad helaeth o weithio mewn partneriaeth boed hynny'n lleol, rhanbarthol neu'n genedlaethol¹. Gyda phwysau cynyddol ar arian cyhoeddus, mae'n hanfodol fod y Cyngor yn sicrhau bod canllawiau clir mewn lle ar gyfer penderfynu pa bryd y dylid sefydlu partneriaeth, pa wasanaeth(au) a deilliannau y disgwylir o unrhyw bartneriaeth a bod rheolaeth gadarn o'r berthynas er mwyn:

- ein galluogi i gyflawni ar ein Cynllun Corfforaethol a blaenoriaethau strategol (**Atodiad1**). Hefyd, i wella'r profiad a chanlyniadau i unigolion sy'n defnyddio ein gwasanaethau
- tystioli gwerth am arian neu gost effeithlonrwydd yn ein buddsoddiadau i'r dyfodol a sicrhau deilliannau clir a mesuradwy
- ymateb i risgiau partneriaethol a sicrhau bod meysydd datblygu'n cael sylw
- cael eglurder ynghylch atebolrwydd a threfniadau monitro
- adnabod unrhyw sgôp i resymoli partneriaethau a bod trefn glir ar gyfer dod ag unrhyw drefniadau i ben.

Mae'r ddogfen hon yn canolbwyntio ar bartneriaethau ble mae'r Cyngor yn dewis cydweithio gyda chyrrff eraill yn y sectorau preifat, cyhoeddus neu wirfoddol. Nid yw'n ystyried y cysylltiadau a wneir drwy'r broses gaffael².

Mae'r polisi hwn felly'n crynhoi gweledigaeth y Cyngor ar gyfer gweithio mewn partneriaeth ac yn ychwanegu at y datganiadau partneriaethau unigol sydd eioses mewn bodolaeth ee Compact Ynys Môn (cytundeb partneriaeth â'r Sector Gwirfoddol), Siarter Gymunedol ar y cyd gyda'r Cyngorau Tref a Chymuned ar Ynys Môn.

2. Diffiniad o bartneriaeth

Mae'r term partneriaeth yn cael ei ddefnyddio fwyfwy yn y sectorau cyhoeddus, preifat a gwirfoddol ac felly iddo lawer o ddiffiniadau. Yng nghyswllt y ddogfen bolisi hon, diffinir partneriaeth fel:

Trefniant cydweithio lle mae'r partneriaid yn gyrrff annibynnol, yn cytuno i gydweithio i gyrraedd nod cyffredin o wydnwch cymunedol ac i gyflawni hynny, yn creu strwythur neu broses sefydliadol a rhaglen y cytunwyd arni.

Felly, bydd partneriaeth yn drefniant o gydweithio a all gynnwys unrhyw un neu fwy o'r elfennau canlynol ble mae partneriaid yn:

- cytuno i gydweithio er mwyn cyflawni amcanion a deilliannau cyffredin i'r gymuned
- sefydlu strwythur newydd i gyflawni amcanion a deilliannau, a rheiny ar wahân i'w sefydliad eu hunain os oes angen
- cynllunio a gweithredu rhaglen a gytunwyd ar y cyd, yn aml gyda staff a/neu adnoddau ar y cyd
- rhannu atebolrwydd, gwybodaeth, risgiau a manteision
- o bosibl yn ofynnol gan statud i ddod at ei gilydd i ddibenion cydweithio.

Mae cydweithio'n disgrifio'r broses o greu perthynas gyda chyflenwr(wyr) yn y sectorau cyhoeddus, preifat, gwirfoddol neu fenter cymdeithasol er mwyn darparu gwasanaethau, cynnal prosiectau neu sicrhau cyflenwadau ac offer. Mae'r manteision yn cynnwys cynllunio gwell, gwasanaethau integredig ar gyfer cwsmeriaid, mynediad at sgiliau prin neu newydd, arbedion maint, manteision cymunedol neu fanteision drwy fuddsoddiad ar y cyd er enghraifft creu swyddi neu effeithiau cadarnhaol eraill ar yr economi leol.

Ar sail y diffiniad hwn o bartneriaeth, rhestrir y partneriaethau allweddol y mae'r Cyngor yn rhan ohonynt mewn cofrestr gorfforaethol, ganolog ac adolygir y gofrestr honno'n flynyddol (**mae'r Gofrestr gyffredol ar safle We'r Cyngor**).

¹ Adroddiad Gwella Blynyddol 2014/15 (cynnwys Adroddiad Asesu Corfforaethol 2015), Swyddfa Archwilio Cymru Rhagfyr, 2015

² Amgylchiadau ble byddai'r Cyngor yn cynnig cyfle i ystod o gyrrff neu unigolion ddarparu eu gwasanaeth ar gyfer pwrpas penodol drwy broses gystadleuol gyda'r Cyngor yn dewis un darparwr ac yn cadarnhau'r trefniadau drwy gytundeb

3. Pam gweithio mewn partneriaeth?

Mae angen bod yn hollol glir o dan ba amgylchiadau mae'n briodol i'r Cyngor weithio mewn partneriaeth ag eraill a bod hynny'n cael ei ystyried mewn modd gwbl dryloyw – drwy ei fesur yn erbyn nifer o feini prawf.

Mae yna nifer o resymau pam fod gweithio mewn partneriaeth o fantais i'r Cyngor a chymunedau Môn:

- I. **Cynllunio'n strategol** – mae rhai meysydd yn ymestyn y tu hwnt i ffiniau cynghorau lleol unigol a gall fod yn fanteisiol i nifer o gynghorau (ac o bosibl cyrff eraill hefyd) gydweithio er mwyn cael mwy o ddylanwad. Er enghraifft:
 - Cynghorau Gogledd Cymru'n cydweithio gyda'r Colegau Addysg Bellach oherwydd bod eu talgylchoedd hwy yn llawer ehangach nag unrhyw gyngor unigol
 - Cynghorau'r Gogledd yn cydweithio gyda phartneriaid strategol i sicrhau twf economaidd drwy ganolbwyntio ar isadeiladwaith, addysg a sgiliau a'r gadwyn gyflenwi (Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru)
 - Cynghorau Sir Ynys Môn a Gwynedd yn cydweithio i sefydlu bwrdd gwasanaethau lleol ac uned bartneriaeth ar gyfer y Gogledd Orllewin er mwyn darparu cefnogaeth strategol ar draws nifer o bartneriaethau.
- II. **Rhannu adnoddau ac arbenigedd** – mae rhai meysydd yn arbenigol ac yn fanteisiol i gyrff cyhoeddus weithio ar y cyd a rhannu adnoddau ac arbenigedd yn hytrach na gweithio ar wahân. Er enghraifft:
 - Mae codi safonau yn ein hysgolion yn gofyn am gymorth arbenigol ac yn faes anodd i'r Cyngor gyfiawnhau creu adnodd penodol ar ei gyfer oherwydd bod natur y gwaith yn newid yn gyson gyda gwahanol ysgolion angen cymorth gwahanol yn achlysurol. Gweler awdurdodau lleol y Gogledd felly'n derbyn gwasanaeth arbenigol gan wasanaeth rhanbarthol³
 - Mae rhai agweddau yn y maes Cynllunio⁴ ble mae'n briodol i rannu adnoddau gyda chynghorau cyfagos. O ganlyniad, mae uned bolisi cynllunio ar y cyd wedi'i datblygu gyda Chyngor Gwynedd i gyflawni ar y dyletswyddau hyn.
- III. **Gweithio ar draws sectorau** – mae'n hanfodol bod y Cyngor yn gweithio'n effeithiol ar y cyd gyda phartneriaid er mwyn darparu gwasanaeth o safon uchel i drigolion yr Ynys. Er enghraifft:
 - Gwasanaethau wedi'u cynllunio ar y cyd yn y maes iechyd a gofal cymdeithasol. I'r diben hwn, mae'r Cyngor yn cydweithio gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr er mwyn sicrhau gofal cydlynus i unigolion sydd angen cefnogaeth.
- IV. **Cyd-weithio'n lleol** – mae yna gyrff cenedlaethol sydd â chyfrifoldebau ar Ynys Môn megis Cyfoeth Naturiol Cymru, Gwasanaeth Prawf Cymru. Yn ogystal, mae yna gydweithio lleol eisoes yn digwydd drwy nifer o rwydweithiau fel Pwyllgor Cyswllt y Sector Gwirfoddol, Bwrdd Ymgysylltu ac Ymgynghori a'r Fforwm Cynghorau Tref a Chymuned. Ble mae ein diddordebau'n cyd-fynd a ble mae cyfleoedd i gyd-weithio, mae'n gwneud synnwyr i ni weithio gyda'n gilydd er mwyn gwneud y defnydd gorau o gyllid cyhoeddus.

4. Meini prawf ar gyfer dewis partneriaethau

Wrth ystyried a ydym am weithio mewn partneriaeth gyda chyrff eraill, mae'n bwysig ein bod yn ystyried pob cais neu gyfle a hynny'n erbyn nifer o feini prawf. Gyda'r cyfyngiadau a phwysau ar gyllid cyhoeddus yn dwyschau, ni ddylid parhau gyda phartneriaethau oherwydd eu bod wedi bodoli'n hanesyddol. Rhaid bod yn glir pam 'rydym am barhau gydag unrhyw bartneriaeth gan sicrhau ein bod yn gweithio gyda'r cyrff mwyaf briodol. Felly, dylid mesur unrhyw bartneriaeth yn erbyn cyfres o Feini Prawf:

³ GwE- Gwasanaeth Effeithiolrwydd a Gwella Ysgolion Gogledd Cymru

⁴ Er enghraifft creu Cynllun Datblygu Lleol

- A. **Nod** - rhaid bod yn glir beth ydy pwrpas unrhyw bartneriaeth. Dylid sicrhau bod unrhyw weithgaredd yn cyd-fynd â chyfeiriad Cynllun Corfforaethol y Cyngor gan gyfrannu at y blaenoriaethau sydd wedi'u hadnabod a'u cadarnhau gan y Cyngor Sir.
- B. **Gwerth am Arian** – yn faincnod pwysig o ran sefydlu neu benderfynu i barhau gyda'r rhan fwyaf o bartneriaethau. Fodd bynnag, bydd rhai amgylchiadau ble bydd meini prawf eraill yn bwysicach er enghraifft sicrhau gwydnwch cymunedol. Mewn amgylchiadau fel hyn, dylid egluro hynny'n glir yn y dogfennau sy'n gofyn am ganiatâd i sefydlu partneriaeth.
- C. **Gwydnwch** – mae'n hanfodol bwysig fod gwasanaethau yn wydn yn enwedig felly os ydynt yn cynnig gwasanaethau i'r cyhoedd. Dylai unrhyw bartneriaeth felly sicrhau bod eu cyfraniad yn cael ei gyflawni mewn modd sy'n cryfhau gallu'r Cyngor i gynnig gwasanaethau o ansawdd ac mewn modd dibynadwy i ddefnyddwyr gwasanaethau.
- D. **Cael mynediad at grantiau** – mae nifer cynyddol o grantiau erbyn hyn yn ei gwneud hi'n hanfodol i gyrff weithio mewn partneriaeth, er enghraifft Llywodraeth Cymru, Ewrop a chyrrff eraill. Fodd bynnag, nid yw'r ffaith fod yna grant ar gael bob tro'n reswm digonol ar ei ben ei hunan i sefydlu neu ymrwymo i bartneriaeth. Yn aml, mae yna oblygiadau hir dymor i dderbyn grantiau megis – yr angen am adnoddau i gynnal y buddsoddiad gwreiddiol, oblygiadau i'r gweithlu sy'n ymwneud yn uniongyrchol â chynllun wedi'i ariannu drwy grant. Mae'n hanfodol bwysig felly bod unrhyw bartneriaeth o'r fath yn gallu tystioli sut y mae'n cyfrannu at y meini prawf eraill sef nôd, gwerth am arian a gwydnwch.
- E. **Gwerth ychwanegol** - mae yna fanteision ehangach hefyd i weithio mewn partneriaeth drwy ddod ynghyd yr wybodaeth ac arbenigedd lleol, defnyddio dulliau newydd o weithio a rhannu adnoddau ac arferion da er mwyn cael y gwerth gorau o'r arian 'rydym yn wario. Mae'n bwysig ein bod yn annog mudiadau i edrych ar beth mae cyrrff eraill yn eu cynnig ac adnabod ffyrdd i gydweithio'n y ffordd fwyaf effeithlon er mwyn datblygu gwydnwch cymunedol.

5. Cadw at bolisiau'r Cyngor

Dylid sicrhau bod unrhyw bartneriaeth naill ai'n mabwysiadu polisiau'r Cyngor, yn mabwysiadu polisiau cyffelyb gan bartneriaid eraill neu'n datblygu polisiau sydd yn gydnaws â rhai'r Cyngor Sir. Yn arbennig, dylid sicrhau bod unrhyw bartneriaeth yn glynu wrth y polisiau canlynol:

- Strategaeth Gydraddoldeb
- Safonau'r Gymraeg
- Iechyd a Diogelwch
- Llywodraethu Gwybodaeth
- Diogelu
- Gweithlu
- Datganiad Llesiant⁵

6. Trefniadau llywodraethu a rheoli perfformiad

Unwaith mae'r Cyngor wedi penderfynu sefydlu neu barhau mewn partneriaeth, gan ddangos yn glir sut mae'r meini prawf wedi'u hystyried, rhaid sicrhau bod trefniadau llywodraethu a Rheoli Perfformiad yn gadarn yn eu lle a hynny cyn i'r gwaith gychwyn neu mewn amgylchiadau arbennig, o fewn 2 fis i bartneriaeth gael ei ffurfio.

Dylid sicrhau bod yr elfennau canlynol yn eu lle:

- I. **Cytundeb** – rhaid cael dogfen sy'n amlinellu'n glir yr holl bartneriaid, beth yw nôd y bartneriaeth a pha wasanaeth(au) sy'n cael eu cynnig. Gall hyn fod yn Gytundeb,

⁵ Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 a Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014

Cytundeb Lefel Gwasanaeth neu Femorandwm o Gyd-ddealltwriaeth yn ddibynnol ar natur y bartneriaeth.

- II. Deilliannau clir a mesuradwy** – dylid bod yn glir o'r cychwyn pa ddeilliannau dylid eu disgwyl o waith unrhyw bartneriaeth. Ar gyfer partneriaethau sy'n bwydo mewn i Ddeilliannau Perfformiad y Cyngor neu rai a gesglir yn genedlaethol, dylid sicrhau bod y geiriad a'r modd o gasglu'r data'n gyson â'r canllawiau sydd ar gael ar gyfer y math yma o weithgaredd.
- III. Adnoddau ac ariannu** – fel rheol, bydd disgwyliad ar y Cyngor i gyfrannu at bartneriaeth boed hynny drwy staff, cyfraniad ariannol neu drwy fynychu cyfarfodyd i roi mewnbwn i'r gwaith. Dylid gosod y disgwyliadau hyn yn hollol glir cyn cytuno i gymryd rhan mewn unrhyw bartneriaeth. Mae'n bosib gall disgwyliadau partneriaeth newid dros amser ac bydd angen adolygu trefniadau'r bartneriaeth pe bai hynny'n digwydd, er mwyn cytuno i unrhyw newidiadau.
- IV. Llywodraethiant** – bydd angen trefniadau llywodraethu clir a chadarn ar gyfer unrhyw bartneriaeth. Bydd y trefniadau rheiny'n amrywio yn dibynnu ar natur y bartneriaeth a'r adnoddau bydd y Cyngor yn eu cyfrannu. Beth bynnag fo natur y bartneriaeth, dylid cael trefniadau clir i reoli'r gwaith a sicrhau y glynir wrth y cytundeb gwreiddiol. Dylid sicrhau bod yna brosesau yn eu lle i sicrhau bod y rhaglen waith yn cael ei gweithredu, bod proses glir o adnabod a lliniaru unrhyw risgiau, materion uniondeb, priodoldeb a gwerth am arian.
- V. Adroddiadau** – disgwylir derbyn adroddiad blynyddol yn egluro sut mae'r bartneriaeth wedi cyflawni yn erbyn y nŵd a'r rhaglen waith a gytunwyd arni. Dylai'r adroddiad blynyddol fod yn gymesur â natur y bartneriaeth – er enghraifft gall adroddiad un neu ddwy dudalen fod yn ddigon ar gyfer rhai partneriaethau ond byddai disgwyl adroddiad trylwyr mewn achosion eraill. Dylid cytuno ar hyn wrth sefydlu'r bartneriaeth.
- VI. Adolygiadau** – dylid adolygu'r gwerth mae'r Cyngor yn ei gael o bob un o'r partneriaethau yn achlysurol. Bydd yr adolygiad hwn yn amrywio o bartneriaeth i bartneriaeth ac yn ddibynnol ar natur y gwaith a chyfraniad y Cyngor. Dylid adolygu pob partneriaeth o leiaf unwaith bob tair blynedd a dylid cytuno ar amllder hyn gyda'r partneriaid eraill wrth sefydlu'r bartneriaeth.

ATODIAD 1

CYNLLUN CORFFORAETHOL 2014-2017

Themau Allweddol:

THEMA 1: yn broffesiynol ac yn cael ei redeg yn dda

THEMA 2: arloesol, yn uchelgeisiol ac yn eangfrydig

THEMA 3: canolbwyntio ar y Cwsmer, y Dinasydd a'r Gymuned

THEMA 4: yn gwerthfawrogi ac yn datblygu ein Pobl

THEMA 5: ymrwymo i Bartneriaeth

THEMA 6: cyflawni

Blaenoriaethau:

1. Trawsnewid Gofal Cymdeithasol i Oedolion Hŷn
2. Adfywio ein Cymunedau a Datblygu'r Economi
3. Gwella Addysg, Sgiliau a Moderneiddio ein Ysgolion
4. Cynyddu ein Hopsiynau Tai a Lleihau Tlodi
5. Trawsnewid ein Darpariaeth Hamdden a Llyfrgelloedd
6. Canolbwyntio ar Gwsmeriaid, Dinasyddion a Bro
7. Trawsnewid ein Technolegau Gwybodaeth a Chyfathrebu